

2021/2007(INI)

10.9.2021

NUOMONĖ

Žemės ūkio ir kaimo plėtros komiteto

pateikta Teisės reikalų komitetui

dėl intelektinės nuosavybės veiksmų plano ES ekonomikai gaivinti ir jos
atsparumui didinti
(2021/2007(INI))

Nuomonės referentė: Irène Tolleret

PA_NonLeg

PASIŪLYMAI

Žemės ūkio ir kaimo plėtros komitetas ragina atsakingą Teisės reikalų komitetą į savo pasiūlymą dėl rezoliucijos įtraukti šiuos pasiūlymus:

1. palankiai vertina tai, kad pristatytas naujas intelektinės nuosavybės veiksmų planas¹, ir pripažįsta jo svarbą žemės ūkio maisto produktų sektoriui; pabrėžia svarbų geografinių nuorodų (GN) ir garantuotų tradicinių gaminių (GTG) vaidmenį apsaugant ES maisto ir gėrimų sektoriaus intelektinę nuosavybę ir reputaciją bendrojoje rinkoje ir tarptautinėse rinkose; primena, kad ES apie 3 300 produktų saugomi kaip produktai, kuriems suteiktos geografinės nuorodos, ir 64 produktai – kaip garantuoti tradiciniai gaminiai;
2. primena, kad geografinės nuorodos yra labai svarbios ekonomikai – jomis paženklinėti produktai sudaro apie 7 proc. viso pardavimo ir 15,4 proc. ES maisto produktų ir gėrimų eksporto; pažymi, kad visų šių produktų metinė vertė padidėjo iki daugiau kaip 75 mlrd. EUR, iš kurių daugiau kaip penktadalis – eksportas už ES ribų;
3. todėl pabrėžia, kad reikia padidinti GN ir GTG, kaip intelektinės nuosavybės teisių, apsaugą tiek bendrojoje rinkoje, tiek visame pasaulyje sudarant dvišalius ir daugiašalius susitarimus su ES nepriklausančiomis šalimis; mano, kad produktai, kuriems suteiktos GN, turėtų būti geriau saugomi nuo netinkamos prekybos praktikos Sąjungos teisės aktais, taip pat ir tada, kai jie naudojami kaip sudedamosios dalys ar parduodami kaip paslaugos dalis; pabrėžia, jog svarbu užtikrinti, kad trečioji šalis nepakenktų atitinkamų GN reputacijai; pabrėžia šios apsaugos svarbą siekiant išsaugoti ES darbo vietas, susijusias su šių produktų gamyba ir platinimu; pabrėžia, kad reikia griežtinti visų produktų, kuriems suteiktos geografinės nuorodos, įskaitant saugomas kilmės vietos nuorodas (SKVN) ir saugomas geografines nuorodas (SGN), sudedamųjų dalių kilmės kontrolę; apgailestauja dėl to, kad vykstant deryboms dėl ES ir Čilės asociacijos susitarimo modernizavimo atsisakyta suteikti išskirtinę apsaugą pavyzdinėms ES geografinėms nuorodoms, visų pirma vyno sektoriuje;
4. atkreipia dėmesį į tai, kad reklaminėmis kampanijomis didinamas vartotojų pasitikėjimas svarbiausiomis maisto grandinės dalimis ir didinamas informuotumas apie produktų kokybę ir kilmę; be to, atkreipia dėmesį į tai, kad šios kampanijos padeda lengvai nustatyti kokybiškų produktų autentiškumą ir netiesiogiai apsaugoti juos nuo uzurpavimo ir padirbinėjimo; ragina Komisiją atliekant kitą atitinkamų teisės aktų peržiūrą sustiprinti GN ir GTG propagavimo kampanijas ir padidinti vartotojų informuotumą, be kita ko, siekiant padidinti vietinį vartojimą ir remti trumpas tiekimo grandines ir sveikas, atsparias ir tvarias teritorines maisto sistemas;
5. ragina Komisiją ir valstybes nares pritaikyti viešųjų pirkimų mechanizmus, kad būtų padidintas kokybės ženklų, pvz., GN ir GTG paženklinėtų produktų prieinamumas;
6. pažymi, kad per COVID-19 pandemiją padidėjo pardavimo internetu mastas ir kad ši rinka teikia daug galimybių GN ir GTG paženklinintiems produktams, tačiau pabrėžia, kad tai galima pasiekti tik tuo atveju, jeigu bus geriau apsaugotos intelektinės

¹ 2020 m. lapkričio 25 d. Komisijos komunikatas „Viso ES inovacinio potencialo išnaudojimas. Intelektinės nuosavybės veiksmų planas ES ekonomikai gaivinti ir jos atsparumui didinti“ (COM(2020) 0760).

nuosavybės teisės; atkreipia dėmesį į tai, kad GN apsauga turėtų būti taikoma visoms internetu parduodamoms prekėms ir kad produktų, kuriems suteiktos GN, gamintojams turėtų būti prieinamos procedūros, kuriomis siekiama užkirsti kelią nesąžiningam domenų vardų registravimui, kuris kenkia GN apsaugai; ragina Komisiją būti internetinės apsaugos priešakyje, visų pirma įtraukiant ją į dvišalius ir daugiašalius prekybos susitarimus; primena, kad vykstant diskusijoms dėl bendros žemės ūkio politikos reformos Parlamentas pateikė pasiūlymų šioje srityje ir kad Komisija sutiko įvertinti šiuos pasiūlymus; palankiai vertina Komisijos ketinimą bendradarbiauti su tarptautiniais partneriais, kad naudojantis Pasaulinės intelektinės nuosavybės organizacijos (PINO) daugiašaliu Lisabonos registru būtų saugomos GN visame pasaulyje, ir aktyviau dalyvauti pasaulinių interneto forumų veikloje, kad taikant tarptautinę domenų vardų sistemą (DNS) būtų visapusiškai paisoma intelektinės nuosavybės teisių, įskaitant GN teises;

7. mano, kad gamintojams tenkanti pernelyg didelė administracinė našta, susijusi su produktų GN ir GTG specifikacijų registravimu, pakeitimais ir tvarkymu, turėtų būti svarbiausias būsimų diskusijų klausimas; primena, kad vykdant bendros žemės ūkio politikos reformos peržiūrą vyno ir žemės ūkio maisto produktų GN specifikacijų keitimo procedūros buvo supaprastintos ir tapo veiksmingesnės ir kad tokio požiūrio turėtų būti tvirtai laikomasi ateityje;
8. pabrėžia, kad būtina didinti GN ženklinaamų produktų gamintojų grupių vaidmenį; šiuo klausimu mano, kad SKVN ir SGN ženklinaamų sūrių ir kumpių pasiūlos valdymo priemonių išplėtimas, jas taikant visiems žemės ūkio ir vyno sektoriams, kaip sutarta vykdant bendros žemės ūkio politikos reformą, yra svarbus žingsnis siekiant šio tikslo; ragina Komisiją pateikti papildomų pasiūlymų, kad gamintojų grupės galėtų geriau valdyti savo produktų reputaciją ir tiekimą rinkai, taip pat padidinti savo įtaką vertės grandinėje;
9. pritaria Komisijos siekiui racionalizuoti ir suderinti GN taisykles, šiuo metu pateiktas keturiuose ES reglamentuose (trys reglamentai priimti atlikus bendros žemės ūkio politikos reformą), tačiau nori pabrėžti, kad būtina išlaikyti specialią, nors ir nuoseklią, sistemą, skirtą vyno produktams ir spiritiniams gėrimams;
10. atkreipia dėmesį į Komisijos tikslą skatinti GN ženklinaamų produktų gamintojus tiekti rinkai tvarius produktus, kad būtų patenkinti visuomenės poreikiai ir vartotojų lūkesčiai; nori pabrėžti, kad vykdant bendros žemės ūkio politikos reformą Parlamento iniciatyva gamintojams buvo suteikta galimybė savanoriškai įtraukti į specifikacijas informaciją apie savo produktų indėlį į darnų vystymąsi; mano, kad tokia galimybė turėtų būti sustiprinta būsimose Europos Komisijos iniciatyvose;
11. pabrėžia, kad geografinės nuorodos visų pirma yra intelektinės nuosavybės apsaugos priemonės ir autentiškumo ženklas, rodantis produktų kilmę; ragina užtikrinti, kad būsimos Komisijos iniciatyvos tiesiogiai ar netiesiogiai nekenktų GN ir GTG įgyvendinant priemones, galinčias padaryti jiems žalos; visų pirma pabrėžia, kad įgyvendinant būsimas strategijas „Nuo ūkio iki stalo“ iniciatyvas būtina rasti subalansuotą sprendimą dėl maistingumo ženklinaimo;
12. pripažįsta, kad su sėklų ir augalų veislių inovacija susijusios paskatos yra ypač svarbios

siekiant patenkinti ūkininkų ir vartotojų poreikius; pabrėžia, kad augalų ir gyvūnų selekcijos tobulinimas padeda mažinti išmetamą šiltnamio efektą sukeliančių dujų kieki, nes skatina efektyvesnę ir saugesnę žemės ūkį;

13. mano, kad labai svarbu saugoti intelektinės nuosavybės teises taip, kad būtų skatinami moksliniai tyrimai ir inovacijos, visų pirma siekiant pradėti auginti atsparesnes žemės ūkio augalų rūšis, kad būtų galima kovoti su klimato kaita, sukurti tvarius agroekologinius ūkininkavimo modelius, kuriuos taikant būtų saugomi gamtos išteklių ir būtų paisoma nesaugomos dauginamosios ir įvairiarūšės medžiagos teikiamų galimybių ekologiniame sektoriuje, ir padėti siekti darnaus vystymosi bei Europos žaliojo kurso tikslų; pabrėžia, kad siekiant užtikrinti augalų veislių teisinę apsaugą ES reikalinga stipri ir įgyvendinama apsaugos sistema; pabrėžia, kad intelektinės nuosavybės teisėmis taip pat turi būti padedama užtikrinti aprūpinimą maistu ir ES žemės ūkio maisto produktų modelio atsparumą ir konkurencingumą;
14. primena savo 2019 m. rugsėjo 19 d. rezoliuciją dėl galimybės patentuoti augalus ir iš esmės biologinius procesus, tačiau primygtinai teigia, kad dėl intelektinės nuosavybės teisių neturėtų sumažėti rūšių ir veislių įvairovė, o ūkininkai neturėtų prarasti nepriklausomybės; pabrėžia, kad augalų veislių teisinės apsaugos Bendrijoje sistema apima ūkininkų nepriklausomumo sąlygas ir apsaugos priemones, todėl ji turi išlikti vienintele augalų veislių apsaugos sistema; atsižvelgdamas į tai, atkreipia dėmesį į Jungtinių Tautų deklaraciją dėl valstiečių ir kitų kaimo vietovėse dirbančių žmonių teisių;
15. todėl primygtinai reikalauja, kad ūkininkai liktų savo sėklų ir selekcinės medžiagos savininkais pagal augalų veislių teisinės apsaugos sistemą, numatytą pagal Tarptautinės naujų augalų veislių apsaugos sąjungos (UPOV) nuostatas ir Tarybos reglamente (EB) Nr. 2100/94², ir galėtų atrinkti ir pritaikyti savo sėklas prie vietos sąlygų ir poreikių; kartoja, kad augalų ir gyvūnų veislės, įskaitant jų dalis ir savybes, iš esmės biologinius procesus ir produktus, atsirandančius dėl tokių procesų, jokia būdu negali būti patentabilios pagal Direktyvą 98/44/EB³ ir ES teisės aktų leidėjo ketinimus, ir toliau budriai stebi šio principo įgyvendinimą ir taip pripažįsta, kad visi viešosios nuosavybės augalai ir gyvūnai yra bendras visų paveldas;
16. pabrėžia augalų veislių teisinės apsaugos Bendrijoje sistemos svarbą siekiant užtikrinti, kad selekcininkai galėtų toliau kurti naujas veisles, skirtas tvariai maisto gamybai ir sodininkystei, ir kad tai būtų naudinga selekcininkams, augintojams, ūkininkams, vartotojams ir visai visuomenei; palankiai vertina tai, kad augalų veislių teisinės apsaugos Bendrijoje sistema įtraukta į intelektinės nuosavybės veiksmų planą siekiant pagerinti augalų veislių teisinę apsaugą ir taip užtikrinti sistemos veiksmingumą ateityje ir tinkamą jos taikymą; pabrėžia, kad augalų veislių teisinės apsaugos sistemos privalumas yra tai, kad pagal ją harmoningai užtikrinama selekcininkų darbo apsauga, kartu užtikrinant, kad, taikant išimtis selekcininkams, kiti subjektai galėtų laisvai naudoti saugomas veisles tam, kad sukurtų naujas veisles ir jas parduotų;

² 1994 m. liepos 27 d. Tarybos reglamentas (EB) Nr. 2100/94 dėl augalų veislių teisinės apsaugos Bendrijoje (OL L 227, 1994 9 1, p. 1).

³ 1998 m. liepos 6 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 98/44/EB dėl teisinės biotechnologinių išradimų apsaugos (OL L 213, 1998 7 30, p. 13.).

17. pabrėžia, kad esamas žemės ūkio intelektualinės nuosavybės modelis veikė tinkamai; pabrėžia, kad patentų ir augalų veislių teisinės apsaugos modelio sambūvis buvo palankus siekiant įgyvendinti novatoriškus sprendimus žemės ūkio srityje; ragina Komisiją ir valstybes nares užtikrinti sektoriaus inovacijų pajėgumą ir saugoti bendrąjį interesą tokiu būdu, kad būtų užtikrinta veiksminga prieiga prie augalų dauginamosios medžiagos ir naudojimas ja, siekiant nepažeisti praktikos, užtikrinančios ūkininkų teises ir išimčių taikymą selekcininkams; primena, kad remiantis augalų veislių teisinės apsaugos sistema, numatyta Tarptautinėje konvencijoje dėl naujų augalų veislių apsaugos ir Tarybos reglamente (EB) Nr. 2100/94, augalo veislės teisinės apsaugos savininkas negali kliudyti kitiems naudotis saugoma augalų veisle tolesnės selekcijos veiklos tikslais;
18. pabrėžia, kad reikia dėti daugiau pastangų siekiant didinti su biologinių medžiagų statusu ir patentabilumu susijusį skaidrumą; pabrėžia, kad selekcininkams turi būti suteikta tinkama galimybė gauti informaciją apie biologinę medžiagą, kuri bus naudojama augalų selekcijos procese; pabrėžia, kad Komisija turėtų įgyvendinti naujus veiksmingų konsultacijų ir informacijos mainų būdus; nepritaria jokiai gyvų gyvūnų patentavimui;
19. palankiai vertina tai, kad Komisija, įgyvendindama intelektualinės nuosavybės veiksmų planą, nori išnagrinėti galimybę ES lygmeniu sukurti ne žemės ūkio produktų GN apsaugos sistemą; mano, kad tokia iniciatyva leistų ES gamintojams pasinaudoti visomis galimybėmis, kurias teikia kilmės vietos nuorodų ir geografinių nuorodų registracijai skirta tarptautinė Ženevos akto sistema, administruojama PINO;
20. pažymi, kad per konsultacijas su suinteresuotaisiais subjektais dėl pradinio poveikio vertinimo, kurį Komisija atliko siekdama sukurti ne žemės ūkio produktų GN apsaugos sistemą, buvo išreikšta plati parama tokiai ES iniciatyvai ir pabrėžta galima nauda atitinkamiems produktams, susijusi su tarptautine prekyba, skaidrumu ir vartotojų galimybe nustatyti kilmės vietą, taip pat mažųjų bei vidutinių įmonių ir ES kaimo vietovių ekonomine plėtra.

INFORMACIJA APIE PRIĖMIMĄ NUOMONĘ TEIKIANČIAME KOMITETE

Priėmimo data	9.9.2021
Galutinio balsavimo rezultatai	+: 37 -: 7 0: 1
Posėdyje per galutinį balsavimą dalyvavę nariai	Mazaly Aguilar, Clara Aguilera, Atidzhe Alieva-Veli, Álvaro Amaro, Eric Andrieu, Carmen Avram, Benoît Biteau, Mara Bizzotto, Daniel Buda, Asger Christensen, Angelo Ciocca, Ivan David, Paolo De Castro, Jérémy Decerle, Salvatore De Meo, Herbert Dorfmann, Luke Ming Flanagan, Dino Giarrusso, Martin Häusling, Martin Hlaváček, Krzysztof Jurgiel, Jarosław Kalinowski, Elsi Katainen, Gilles Lebreton, Norbert Lins, Chris MacManus, Alin Mituța, Ulrike Müller, Maria Noichl, Juozas Olekas, Pina Picierno, Bert-Jan Ruissen, Anne Sander, Petri Sarvamaa, Simone Schmiedtbauer, Annie Schreijer-Pierik, Veronika Vrecionová, Sarah Wiener, Juan Ignacio Zoido Álvarez
Posėdyje per galutinį balsavimą dalyvavę pavaduojantys nariai	Claude Gruffat, Petros Kokkalis, Cristina Maestre Martín De Almagro, Joëlle Mélin, Michaela Šojdrová, Marc Tarabella

GALUTINIS VARDINIS BALSAVIMAS NUOMONĘ TEIKIANČIAME KOMITETE

37	+
ECR	Mazaly Aguilar, Krzysztof Jurgiel, Bert-Jan Ruissen, Veronika Vrecionová
ID	Mara Bizzotto, Angelo Ciocca, Gilles Lebreton, Joëlle Mélin
NI	Dino Giarrusso
PPE	Álvaro Amaro, Daniel Buda, Salvatore De Meo, Herbert Dorfmann, Jarosław Kalinowski, Norbert Lins, Anne Sander, Petri Sarvamaa, Simone Schmiedtbauer, Annie Schreijer-Pierik, Michaela Šojdrová, Juan Ignacio Zoido Álvarez
Renew	Atidzhe Alieva-Veli, Asger Christensen, Jérémy Decerle, Martin Hlaváček, Elsi Katainen, Alin Mituța, Ulrike Müller
S&D	Clara Aguilera, Eric Andrieu, Carmen Avram, Paolo De Castro, Cristina Maestre Martín De Almagro, Maria Noichl, Juozas Olekas, Pina Picierno, Marc Tarabella

7	-
The Left	Luke Ming Flanagan, Petros Kokkalis, Chris MacManus
Verts/ALE	Benoît Biteau, Claude Gruffat, Martin Häusling, Sarah Wiener

1	0
ID	Ivan David

Sutartiniai ženklai:

+ : už

- : prieš

0 : susilaukė